

یادداشت

تابش هسته‌ای

احمد شیرزاد

پیش از بمباران مراکز هسته‌ای فردو، نظنز و اصفهان توسط نیروهای آمریکایی، نگرانی زیادی بین مردم از خطرات ناشی از تابش های هسته‌ای مراکز فوق در صورت بمباران آنها وجود داشت. پس از حمله آمریکایی ها، در عمل چنین اتفاقی نینفاد. مسئولان سازمان انرژی اتمی به مردم اطمینان دادند که اثری از نشت مواد هسته‌ای پرتوزا مشاهده نشده است. در آن سوی دنیا نیز گزارش شفاهی مدیر کل آژانس (رافائل گروسی) به شورای امنیت سازمان ملل موید این امر بود. اما هنوز گوشه و کنار می‌شنوم که کسانی نسبت به گسترش پرتوهای خطرناک از مراکز بمباران‌شده نگرانی دارند. من پیش از بمباران آمریکایی‌ها ابتدا با برخی از همکاران خبره فیزیک هسته‌ای صحبت کردم و پس از آن ویدئوی کوتاهی در این زمینه تهیه کردم تا به بخش فوری آن به سهم خود نگرانی‌ها را کاهش دهم. متأسفانه به دلیل ضعیف‌شدن ارتباط‌ها در جریان جنگ ۱۲روزه آن ویدئو پخش نشد. اکنون خلاصه‌ای از آن موارد را که اندکی هم شامل مباحث فنی است، می‌آورم. نگرانی از انفجار هسته‌ای از دیرباز یک نگرانی جدی مردم و متخصصان بوده و هست. اما نکته حائز اهمیت این است که انفجار هسته‌ای خودبه‌خود اتفاق نمی‌افتد. مواد هسته‌ای شبیه باروت یا تی‌ان‌تی نیستند که بر اثر یک انفجار یا آتش‌سوزی در نزدیکی‌شان، منفجر شوند. برای رخ‌دادن یک انفجار هسته‌ای باید قطعات غنی‌شده اورانیوم یا پلوتونیوم به یکدیگر نزدیک شوند. این کار در انفجار بمب هسته‌ای به طور برنامه‌ریزی‌شده توسط بشر انجام می‌شود. در یک نیروگاه هسته‌ای نیز به دلیل حجم زیاد مواد پرتوزا، ممکن است این اتفاق بر اثر یک عامل ثانوی مثل زلزله یا سونامی، در مقیاسی محدودتر رخ دهد. نمونه قابل توجه چنین رویدادی به حادثه مشهور چرنوبیل در سال ۱۹۸۶ برمی‌گردد. نکته مهم آن است که صرف وجود مواد هسته‌ای پرتوزا در یک مرکز هسته‌ای، عامل انفجار هسته‌ای نیست. البته برای نگهداری آنها نظام‌نامه‌های (پروتکل‌های) دقیق وجود دارد و متخصصان هسته‌ای در این مراکز، به خاطر سلامتی و ایمنی خودشان هم که شده، دقیقاً آنها را رعایت می‌کنند. از جمله این موارد این است که مواد غنی‌شده باید در مقادیر کم و دور از هم نگهداری شوند. آنچه جای نگرانی دارد و توجه سازمان‌های طرفدار محیط زیست را در سراسر جهان به خود جلب کرده است، پخش‌شدن مواد پرتوزا در محیط زیست بشر است. حوادثی از نوع سیل، زلزله یا جنگ، چنانچه دامن‌گیر مراکز هسته‌ای شوند، ممکن است باعث نشت تدریجی این مواد در یک گستره جغرافیایی بزرگ شوند، به گونه‌ای که از کنترل خارج شوند و نتوان رد پخش آنها را گرفت. سازمان انرژی اتمی ایران سازمانی بر تجربه‌بر است که متخصصان خبره آن با مفاهیم حفاظت در برابر اشعه به‌خوبی آشنا هستند. تهدید بمباران مراکز هسته‌ای ایران نیز تهدید جدیدی نیست. بنابراین با اطمینان می‌توان از انجام پیش‌بینی‌های لازم برای جلوگیری از پخش مواد هسته‌ای در محیط زیست ایران توسط سازمان انرژی اتمی ایران سخن گفت. من به عنوان فیزیک‌پیشه‌ای که از دیرباز مدغغه آلاینش محیط زیست ایران را داشته‌ام، باید از ناهت به نیت به شهروندان کشورم اطمینان می‌دهم.

خبر

حجت‌الاسلام وحید احمدی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی؛

جاسوسان باید به اشد مجازات برسند

حجت‌الاسلام وحید احمدی، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، درباره احتمال تجاوز مجدد رژیم صهیونیستی به کشورمان گفت: در این شرایط هر چیزی امکان دارد، چون ضرباتی که صهیونیست‌ها خوردند و شکستی که برای آنها به وجود آمد طبق پیش‌بینی‌هایی که داشتند این نتیجه برایشان قابل تصور نبود، لذا این نتیجه برای رژیم صهیونیستی قابل قبول نیست، چون هیمنه‌شان شکسته شد، به اضافه اینکه آمریکا که به کمکشان آمد با آن هم برخورد شد. بنا به روایت باشگاه خبرنگاران جوان، نماینده صحنه، کنگاور و هرسین در مجلس اظهار کرد: این توفقی که در جنگ صورت گرفت چند فرضیه برای آن وجود دارد که اولاد دشمن آینده را بسیار تاریک می‌بیند و خواستند به نوعی از این مهلکه عبور کنند، ثانیاً اینها توقف حملات را پیشنهاد دادند برای اینکه بتوانند نفسی تازه کنند و امکانات و تجهیزاتشان فراهم کنند این نماینده مجلس اظهار کرد: آنچه الان شواهد نشان می‌دهد این است که تجهیزات نظامی از کشورهای غربی مثل آمریکا با هواپیمایهای باری به تل‌آویو سرازیر می‌شود، بنابراین احتمال حمله مجدد به ایران وجود دارد، اما قطعاً جمهوری اسلامی ایران این‌بار برای برخورد با رژیم صهیونیستی از امکانات جدید استفاده خواهد کرد و صهیونیست‌ها این‌بار توده‌نی محکم‌تری خواهند خورد. بر همین اساس مسئولان نظامی ما به این مسائل توجه دارند و هم‌تمام این احتمالات را در محاسبات خود خواهند داشت و ان‌شاءالله جبهه حق که در مقابل تمام کفر قرار گرفته، پیروز خواهد شد. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره مسئله نفوذ در کشور تصریح کرد: بحث نفوذ در کشور ما مسئله‌ای جدی است و قطعاً جاسوسان طبق مقررات جاری کشور باید به اشد مجازات برسند و این امری است که در تمام دنیا پذیرفته شده است و با بدترین شکل با کسانی که به کشورشان خیانت می‌کنند، برخورد می‌شود و کشور ما هم از این قاعده مستثنا نیست.

حجت‌الاسلام احمدی اضافه کرد: کسانی که در حمله دشمن به کشور با دشمن همراهی کردند مثل دادن اطلاعات باید با آنها به شدیدترین شکل برخورد شود.

نماینده صحنه، کنگاور و هرسین در مجلس بیان کرد: پذیرش مهاجر در همه کشورها تابع قانون و مقرراتی است که با یک تلورانس بالا و پایین انجام می‌شود، اما هر حال تابع نظمی است که متأسفانه این امر در کشور ما خیلی مورد توجه قرار نگرفته بود و براساس خصلت و خوی مهربانانه مردم ایران که در طول تاریخ هم نشان دادند میهمان‌نواز هستند برخورد شده که نشان می‌دهد نسبت به این مسائل سهل‌انگاری شده است. عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: بسیاری از افرادی که وارد کشور شدند مجوز دارند که همین اتباع مجاز هم باید تابع یک چارچوبی باشند و در هر جا و در هر منطقه‌ای نتوانند حضور یابند و باید زیر نظر گرفته شوند و سوابق این افراد، نحوه ورود، نحوه فعالیت و نحوه ارتباطاتشان باید مورد توجه قرار بگیرد.

وحیده گریعی؛ در حالی که سازمان همکاری اقتصادی (اگو) سال‌هاست وزن و اثربخشی خود را در معادلات منطقه‌ای از دست داده، حضور رئیس‌جمهور، مسعود پزشکیان، در هفدهمین نشست این سازمان در قره‌باغ، فراتر از پروتکل‌های مرسوم دیپلماتیک ارزیابی می‌شود؛ نشستی که شاید در سطح وزیر امور خارجه کفایت می‌کرد و انتظار می‌رفت پزشکیان به دعوت الهام علی‌اف پاسخ منفی دهد. حال همه نگاه‌ها به این نکته دوخته شده که آیا پزشکیان می‌تواند از این تریبون برای ارسال هشدار قاطع به جمهوری آذربایجان بابت همکاری‌های امنیتی‌اش با رژیم صهیونیستی استفاده کند، یا اینکه این حضور صرفاً در چارچوب تشریفات دیپلماتیک باقی خواهد ماند؟ ازاین‌رو در میانه فضایی آکنده از بی‌اعتمادی متقابل، روابط تهران-باکو دیگر صرفاً در سطح تماس‌های رسمی یا تبادل پیام‌های دیپلماتیک تعریف نمی‌شود، بلکه به میدان سنجی روایت‌ها و حافظه امنیتی نخیکان سیاسی بدل شده است. حضور پزشکیان در چنین بزنگاهی، اگر صرفاً در چارچوب تشریفات سیاسی باقی بماند، نته‌ها به تقویت اعتبار ازدست‌رفته سازمان اکو کمکی نخواهد کرد، بلکه ممکن است از دید افکار عمومی، نشانی از انفعال تهران در برابر شبکه امنیتی-نظامی باکو-تل‌آویو تلقی شود. از همین رو، وزن واقعی این سفر نه در میز مذاکرات رسمی، بلکه در صراحت پیام و صلابت هشدار، به بازنگرانی ارزیابی خواهد شد که تعهدات دیپلماتیک را با بازی‌های سایه در هم آمیخته‌اند.

اگو؛ سازمانی خشتی در مسیر زوال

سازمان اکو طی یک دهه اخیر با کاستی در عملکرد اقتصادی و ناتوانی در مدیریت پروژه‌های منطقه‌ای، جایگاه مؤثر خود را در نظم نوین آسیای جنوب غربی از دست داده است. از بیمان‌های توسعه‌نیافته حمل‌ونقل گرفته تا غیبت مکرر رهبران در نشست‌ها، همه و همه نشانه‌هایی از افول این سازمان در ایفای نقش واسطه‌گری مؤثر در تعاملات منطقه‌ای است. دعوت رسمی الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور جمهوری آذربایجان، از همتای ایرانی خود در حالی پذیرفته شده که در سطح افکار عمومی و رسانه‌های ایرانی، شک و تردیدهایی جدی درباره نقش غیرمستقیم باکو در اقدامات خصمانه اخیر علیه ایران شکل گرفته است. پیش‌تر انتظار می‌رفت ایران تنها در سطح وزیر خارجه در این اجلاس شرکت کند؛ تصمیمی که حضور رئیس‌جمهور را به معنای تغییری معنادار در آرایش دیپلماتیک تهران بدل می‌سازد.

شبه‌پنهان همکاری‌های امنیتی باکو-تل‌آویو

تحلیلگران بر این باورند که روابط گسترده و عمیق آذربایجان با رژیم صهیونیستی، به‌ویژه در زمینه تبادل اطلاعات، تأمین تسلیحات، ساخت ایستگاه‌های جاسوسی و حتی بهره‌گیری از بسترهای عملیاتی برای اقدامات خرابکارانه علیه ایران، مهم‌ترین مدغغه امنیتی ایران در مناسبات با باکو به شمار می‌رود.

حضور در نقطه ابهام؛ بازخوانی سفر رئیس‌جمهور ایران به اجلاس اکو

آیا پیام تهران به باکو شنیده خواهد شد؟

علی‌اکبر علیرضا

سید علی خامنه‌ای

آمارها حاکی از آن است که بیش از ۶۰ درصد نفت مصرفی اسرائیل از جمهوری آذربایجان تأمین می‌شود و در مقابل، تل‌آویو نیز با فروش میلاردها دلار تسلیحات پیشرفته به باکو، دسترسی این کشور به فناوری نظامی را متحول کرده است.

پهپادا، ماهواره‌ها و مرزهای کشوده

گزارش‌هایی مستند از همکاری‌های نظامی باکو با صنایع دفاعی اسرائیل، ارائه نقشه‌های دقیق قره‌باغ و تجهیز نظامی با سرمایه‌گذاری مشترک، حکایت از ارتباطی فراتر از سطح مناسبات معمول سیاسی دارد. هم‌زمان، بازگشایی ناگهانی مرز آستارا پس از سال‌ها، هم‌زمان با شدت‌گرفتن حملات پهپادی به خاک ایران، موجی از ظن و تحلیل امنیتی را در فضای مجازی و نخبکان ایرانی بارانگیزته است. در برخی گمانه‌زنی‌ها، از این تحرک مرزی به عنوان پوششی برای خروج نیروهای نفوذی با لجستیک عملیات‌های پهپادی یاد شده است.

گفت‌وگو با شکاف؟

تماس‌های تلفنی اخیر میان مقامات عالی‌رتبه دو کشور، از جمله رؤسای‌جمهور و وزرای خارجه و تأکید بر احترام به حاکمیت ایران، اگرچه در سطح دیپلماسی رسمی قابل توجه است، اما هنوز نتوانسته شکاف ایجادشده در سطوح تحلیلی و روانی در فضای عمومی ایران را ترمیم کند. نگرانی‌ها پیرامون استفاده احتمالی از خاک آذربایجان برای نفوذ یا تهاجم به ایران، موضوعی نیست که صرفاً با تکذیب رسمی از بین برود. هرچند رئیس‌جمهور ایران رسماً از رئیس‌جمهور آذربایجان توضیح خواسته تا عدم همکاری این کشور با رژیم صهیونی ثابت شود، اما افکار عمومی همچنان با تردید به آذربایجان می‌نگرد.

آزمونی برای سیاست منطقه‌ای تهران

حضور رئیس‌جمهور در این نشست را می‌توان آزمونی برای تهران در نظر گرفت تا ضمن حفظ حضور فعال در سازوکارهای منطقه‌ای، پیامی روشن درباره خطوط قرمز امنیتی خود به باکو ارسال کند. آیا باکو می‌تواند در بزنک‌های حساس، از مدار اتحاد خود با رژیم صهیونیستی فاصله بگیرد و به عنوان شرکی مستقل و قابل اعتماد در چشم افکار عمومی ایران باقی بماند یا این سفر، سرازغ فصل تازه‌ای از بازتعریف مناسبات دوجانبه خواهد بود، آن هم در شرایطی که حافظه تاریخی و فضای روانی جامعه ایرانی همچنان درگیر حوادثی تلخ و پرابهام است؟ در این بین سفر رئیس‌جمهور ایران به اجلاس اکو، اگر بدون صراحت در نقد همکاری‌های خطرناک باکو-تل‌آویو و بدون مطالبه تضمین‌های عینی امنیتی برگزار شود، ممکن است در حافظه عمومی به نشانه‌ای از مماشات در برابر تهدیدات امنیتی تعبیر شود. ازاین‌رو، این حضور نه‌تنها سنجش ظرفیت دیپلماسی در بحبوحه بحران است، بلکه محکی است برای آزمودن توان تهران در ترجمه مؤثر نگرانی‌های خود به زبان صریح هشدارهای بین‌المللی.

سخنگوی دولت:

با وجود بی‌اطمینانی، مسیر مذاکرات را ترک نمی‌کنیم

برای ساماندهی اتباع غیرقانونی و اخراج آنها از کشور، گفت: تصمیمات وزارت کشور در این باره اجرایی می‌شود. از دیپلماسی هم استفاده می‌کنیم. امیدوارم هیچ کشوری ناامن نشود و مردمش مجبور به مهاجرت به کشورهای دیگر نشوند. بسیاری از مهاجران در خاورمیانه به دلیل خدالت‌های بیگانگان مهاجرت می‌کنند. مهاجرانی از سفرهای پیوسته زمینی وزیر امور خارجه تقدیر کرد و گفت: سفرهای پیوسته و زمینی دکتر عراقچی در طول مدت جنگ به دشمنان ایران نشان داد ایران، لبنان نیست و اصلاً ما را با این کشور مقایسه نکنید. او در واکنش به خرید جنگنده از چین گفت: این موضوع را از نیروهای مسلح دنبال کنید. سخنگوی دولت گفت: خسارت‌هایی را که از ناحیه جنگ متوجه ایران شد، دنبال می‌کنیم. از تجربه دفاع مقدس استفاده کردیم و کمیته ارزیابی خسارات محیط‌زیستی را از نخستین روزهای جنگ تشکیل دادیم. این کمیته به صورت میدانی آسیب‌ها را پایش کرد، از سوی این کمیته خاک، آب، هوا و مناطق آسیب‌دیده در حال مستندسازی است. درباره تخریب محیط زیست با سازمان‌های جهانی از طریق وزارت خارجه و محوریت سازمان تفهمنوی تهران در محیط زیست همکاری شده است. پیگیری‌های حقوقی نیز همچنان در حال دنبال‌شدن است.

خودی و غیرخودی کردن درست نیست

مهاجرانی خاطرنشان کرد: دولت برای تقویت انسجام و همدلی و بازگشت به مردم برنامه دارد. نمونه بارز این هم‌راهی و محوریت ارکستر سمفونی تهران در میدان آزادی بود. این گروه نوای زندگی و صلح را در این میدان نواخت. دولت روی ترویج فرهنگ مدنی برنامه‌های مفصل دارد. رئیس‌جمهور در دیدار با اصناف گفتند که حاضر به سیردن مسئولیت‌ها به اصناف هستند تا دولت کوچک‌تر شود. در جلسات هیئت دولت نیز اختیارات به وزرا و استانداران مورد بحث جدی بود. حمایت از سالیق و نظرات مختلف را باید داشته باشیم. خودی و غیرخودی کردن نباید کرد. ارتقای مشارکت فرهنگی عمومی و ارج‌نهادن به هنر و هنرمند باید دنبال شود. در دولت بستر این کار را فراهم می‌کنیم. او با اشاره به مصوبه مجلس برای تعلیق همکاری ایران با سازمان انرژی هسته‌ای، گفت: عضو ان‌پی‌تی هستییم و حمله آمریکا محکوم است. طبق اصول ان‌پی‌تی حق داریم که تعلیق کنیم و قانونی رفتار می‌کنیم. توانمندی‌ها و مصالح ملی خودمان را به خوبی می‌شناسیم و با قانونی‌شدن این مصوبه مجلس، تصمیم نهایی را می‌گیریم.

سخنگوی دولت در پاسخ به ایسنا درباره مذاکرات هسته‌ای گفت: مذاکرات از دولت سیزدهم در جریان بود و متوقف نشد، اما تقاض گویی‌های آنان مشکل ایجاد کرد و در وسط مذاکرات به ما ابران حمله کردند، به همین دلیل در عین بی‌اطمینانی به مذاکرات، مسیر مذاکرات را ترک نمی‌کنیم. طی دو دهه اخیر هم آن را نشان داده‌ایم. ایران اهل مذاکره و دیپلماسی است. دیپلماسی با کشورهای همسایه و کشورهای منطقه آن را نشان می‌دهد. خاصه‌ما با کشورهایی که قطع رابطه داشتیم را حل کردیم. با عربستان و مصر مشکلات‌مان را حل کردیم. مهاجرانی گفت: حمایت از واحدهای تولیدی بسته‌ای در محورهای مالی، تقسیط بدیهی‌ها و چ‌ک‌های برگشتی، تسهیل تأمین مالی از طریق خط اعتباری، تأمین ارز و استمهال آن، زیرساخت‌ها و تمدید همه مجوزهای کسب‌وکار، تأمین برق و سوخت و فرآورده‌های سوختی، تأمین ۱۰ مرکز لجستیکی، بازرگانی و ثبت سفارش و تمدید خودکار کارت بازرگانی و ثبت سفارش بدون انتقال ارز برای واردات کالاهای اساسی در دستور کار دولت است. او اظهار کرد: شهدای زندان اوین به ۷۹ نفر افزایش یافت.

خبر

توضیحات سخنگوی وزارت دفاع درباره لایحه ساماندهی پهپادها در ایران: **دشمن از خلأ نظرات در کشور سوءاستفاده زیادی کرد**

سخنگوی وزارت دفاع درباره جزئیات لایحه ساماندهی پهپادها در ایران که در مجلس شورای اسلامی تصویب شده است، توضیحاتی ارائه کرد. به گزارش ایلسا، سردار رضا طلایی نیک در گفت‌وگویی تلویزیونی درباره لایحه ساماندهی پهپادها در ایران گفت: کشورمان نیازمند قانون جامع برای توسعه صنعت و به‌کارگیری مناسب پهپادهای فناوریانه است. پهپادها علاوه بر کارایی در زمینه توسعه کسب‌وکارها، آسیب‌پذیری‌هایی هم در حوزه ایمنی و امنیتی دارند که در جریان جنگ ۱۲روزه، دشمن از این خلأ نظرات و راهبری مؤثر در کشور سوءاستفاده زیادی کرد. او با بیان اینکه ازجمله ابزارهایی که دشمن صهیونی در داخل کشور برای ضربه‌زدن به امنیت مردم، مناطق مسکونی و بخش‌های خاصی از کشور از آن استفاده کرد، پهپادهای غیرنظامی با کاربرد نظامی بود، گفت: چون نظام قانونی و ساختاری مسلط بر صنعت و به‌کارگیری پهپادها در کشور وجود نداشت. این امر از مدغغه‌های بخش‌های نظامی و نیز اجرائی کشور بود. لایحه‌ای که مجلس در این زمینه تصویب کرد، با اقدامات سپهبد شهید محمد باقری از سال ۱۴۰۲ در دستور کار دستگاه‌های اجرائی و امنیتی کشور قرار گرفت و با کمک ۲۱ دستگاه و مرجع دولتی و غیردولتی این لایحه تهیه شد. سخنگوی وزارت دفاع تصریح کرد: ۴۰ مهم در قانون ساماندهی پهپادها در مجلس به تصویب رسید و در اجرای آن هم ۱۴ دستگاه دولتی و قضائی و هفت دستگاه امنیتی و دفاعی نقش خواهند داشت. هدف از اجرای این قانون، استفاده مفید و بهینه برای رفع نیازهای کشور است و نیز اینکه الزامات و نظارت‌های مؤثر برای تأمین امنیت عمومی مردم و کشور و رعایت استانداردهای ایمنی برای نحوه استفاده از پهپادها رعایت شود. سردار طلایی نیک تأکید کرد: با این قانون، مشخص می‌شود پهپادهای غیرنظامی چه نوع پهپادهایی هستند تا هم استفاده از آنها طبق فهرست قانونی در زمینه دادن مجوز به بهره‌برداران و ذی‌نفعان عمل کنند. همچنین با این قانون بر فرایند ساخت و نظام بهره‌برداری از پهپادها و همچنین واردات و صادرات آنها نظارت می‌شود. معاون وزیر دفاع یادآور شد: پرواز پهپادها در حریم هوایی کشور که هواپیمایها باسرنشین عبور می‌کنند، ممنوع و جرم‌انگاری شده است، اما در ذیل حریم هوایی کشور پهپادهای می‌توانند با محدوده‌هایی که مشخص می‌شود پرواز کنند. همچنین همه پهپادها یک سامانه رهگیری دارند و مدام رصد و پایش می‌شوند تا از تداوم وضعیت ناهنجاری که دشمن از آن برای ضربه به امنیت کشور استفاده کرد، جلوگیری شود. پهپادها باید مثل خودرو با اخذ سند مالکیت از پلیس همراه باشند و مجوز پرواز را هم از سامانه سازمان هواپیمایی کشوری دریافت کنند. همچنین تولید بومی پهپادها هم در این قانون تعیین تکلیف شده است.

آذری جهرمی:

از سختی‌ها یاد بگیریم و کمربندها را محکم‌تر ببندیم
وزیر پیشین ارتباطات تأکید کرد: تجربه اخیر نشان داد که حکمرانی مبتنی بر تمرکز داده‌ها، ضربه‌پذیری کشور را در برابر دست‌اندازی و نفوذ دشمن بالا برده است. پیشنهاد می‌کنم مرکز ملی فضای مجازی هرچه سریع‌تر و با فوریت بازنگری این فرایند را آغاز کند.
محمد‌جواد آذری جهرمی در کاتال تلگرامی خود نوشت: تجربه اخیر نشان داد که حکمرانی مبتنی بر تمرکز داده‌ها، ضربه‌پذیری کشور را در برابر دست‌اندازی و نفوذ دشمن بالا برده است. پیشنهاد می‌کنم مرکز ملی فضای مجازی هرچه سریع‌تر و با فوریت بازنگری این فرایند را آغاز کند.
توزیع‌شدگی داده‌ها از نظام بانکی، ساختارهای اطلاعاتی اقتصادی خانوار و حتی اطلاعات مالیاتی شهروندان شروع شد. مسلماً کار اجرا سخت‌تر می‌شود، اما انتظار می‌رود اگر توزیع‌شدگی با یک معماراری صحیح دنبال شود، امنیت در سطح بسیار خوبی افزایش یابد.